

මහාසූඤ්ඤාන සූත්‍රය : මජ්ඣිමනිකාය

එවං මෙ සූතං: එකං සමයං භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්තප්පමිං නිග් රොධාරාමෙ. අථ ඛො භගවා පුඛ්ඛණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තවීවරං ආදය කපිලවත්තං පිණ්ඩාය පාවිසි. කපිලවත්තප්පමිං පිණ්ඩාය වරිත්වා පව්ඡාභතතං පිණ් ඩපාතපටිකකතො යෙන කාලබ්බෙමකස්ස සකකස්ස විහාරො, තෙනුපසඞ්කමී දිවා විහාරාය. තෙන ඛො පන සමයෙන කාලබ්බෙමකස්ස සකකස්ස විහාරෙ සම බහුලානි සෙත්වාසනානි පඤ්ඤාත්තානි භොතති. අද්දසා ඛො භගවා කාලබ්බෙමකස ස සකකස්ස විහාරෙ සම්බහුලානි සෙත්වාසනානි පඤ්ඤාත්තානි. දිස්වාන භගවතො එතද්භොසි: සම්බහුලානි ඛො කාලබ්බෙමකස්ස සකකස්ස විහාරෙ සෙත්වාසනානි පඤ්ඤාත්තානි. සම්බහුලා නු ඛො ඉධ භික්ඛු විහරන්ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දෙ සම්බහුලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං සටාය සකකස්ස විහාරෙ විචරකමමං කරොති. අථ ඛො භගවා සායන්තසමයං පතිසල ලානා වුට්ඨිතො, යෙන සටාය සකකස්ස විහාරො තෙනුපසඞ්කමී, උපසඞ්කමීත්වා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි. නිසජ්ඡ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ආනන්දං ආමන තෙසි: සම්බහුලානි ඛො ආනන්ද, කාලබ්බෙමකස්ස සකකස්ස විහාරෙ සෙත්වාසනානි පඤ් ඤාත්තානි, සම්බහුලා නු ඛො එඤ්ඤා භික්ඛු විහරන්ති.

සම්බහුලානි භතො, කාලබ්බෙමකස්ස සකකස්ස විහාරෙ සෙත්වාසනානි පඤ්ඤාත්තානි, සම්බහුලා එඤ්ඤා භික්ඛු විහරන්ති. විචරකාරසමයො නො භතො, වත්තතිති.

න ඛො ආනන්ද, භික්ඛු සොභති සඞ්ඝකාරාමො සඞ්ඝකාරතො සඞ්ඝ ගණිකාරාමතං අනුයුතො ගණාරාමො ගණරතො ගණසම්මුදිතො. සො වතානන්ද, භික්ඛු සඞ්ඝකාරාමො සඞ්ඝකාරතො සඞ්ඝකාරාමතං අනුයුතො ගණාරාමො ගණරතො ගණසම්මුදිතො, යං තං නෙකධම්මසුඛං පච්චෙකසුඛං උපසමසුඛං සම්බොධසුඛං තස්ස සුඛස්ස නිකාමලාභී භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති තෙනං ධානං විජ්ජති.

යො ව ඛො සො ආනන්ද, භික්ඛු එකො ගණස්මා වුපකට්ඨො විහරති. තස්සෙතං භික්ඛුතො පාටිකඞ්ඛං: යං තං නෙකධම්මසුඛං පච්චෙකසුඛං උපසමසුඛං සම් බොධසුඛං තස්ස සුඛස්ස නිකාමලාභී භවිස්සති අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභීති ධානමෙතං විජ්ජති.

මා විසින් මෙසේ අසන ලද: එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැඟර්ජනවියෙහි කිඹුල්වන නිග්‍රෝධාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වහන්සේ පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරව පාසිවුරු ගෙන කිඹුල්වනට පිඬු පිණිස වැඩ සේක. කිඹුල්වන්හි පිඬු පිණිස හැසිර පසුබත පිණ්ඩපාතයෙන් වැලැකි සේක් කාලබ්බෙමක සැඟර්ජනගේ විහාරය කරා දිවා විහරණය පිණිස වැඩියේ. එසමයෙහි කාලබ්බෙමක සැඟර්ජනගේ වෙහෙර පනවන ලද බොහෝ සෙනසුන් ඇත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාලබ්බෙමක සැඟර්ජනගේ වෙහෙරෙහි පනවන ලද බොහෝ සෙනසුන් දුටු සේක. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සින් වී. කාලබ්බෙමක සැඟර්ජනගේ වෙහෙර පනවන ලද බොහෝ සෙනසුන් ඇත. මෙ වෙහෙර භික්ඛුහු සම්බහුල වශයෙන් වෙසෙත් ද හෝ යි.

එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවෝ බොහෝ භික්ඛුන් හා සමග සටාය නම් ශාක යයන්ගේ විහාරයෙහි විචරකමී කෙරෙහි. එක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස්වේලෙහි පිළිසලණින් නැගී සිටි සේක් සටාය නම් ශාකායන්ගේ විහාරය කරා වැඩි සේක. වැඩු පැන්වූ අස්තෙහි හුන් සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි වැඩ හිඳ ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතු සේක. "ආනන්දය, කාලබ්බෙමක ශාකායන්ගේ විහාරයෙහි සම්බහුල සේත්වාසනයෝ පනවන ලද්දහු වෙති. කිමි මෙහි සම්බහුල භික්ඛුහු වාස කෙරෙත් ද හෝ" යි, පුළුවන්හ.

වහන්ස, කාලබ්බෙමක ශාකායන්ගේ විහාරයෙහි පැන්වූ බොහෝ සෙනසුන් ඇත. මෙහි බොහෝ භික්ඛුහු වාස කෙරෙහි. වහන්ස, අපගේ විචරකාර සමය පවත්නේ යයි පිළිවදන් දුන්හ.

ආනන්දය, සංගණිකාරාම වූ සංගණිකායෙහි ඇලුණු සංගණිකාරාමතායෙහි යෙදුණු ගණාරාම වූ ගණයා කෙරෙහි ඇලුණු ගණයා හා සම්මුදිත වූ මහණ නො හොබනේ ය. ආනන්දය, සංගණිකාරාම වූ සංගණිකායෙහි ඇලුණු සංගණිකාරාමතායෙහි අනුයුක්ත වූ ගණාරාම වූ ගණයා කෙරෙහි ඇලුණු ගණයා කෙරෙහි සම්මුදිත වූ ඒ මහණ යම් ඒ නෛෂ්ක්‍රමාසුඛයෙක් ප්‍රච්චේකසුඛයෙක් උපගමසුඛයෙක් සම්බොධසුඛයෙක් ඇද්ද, ඒ සුඛය ඒකාන්තයෙන් කැමැති සේ ලබනුයේ නිදුක් ව ලබනුයේ විපුල ව ලබනුයේ වෙයි යන තෙල කරුණ නො වේ.

ආනන්දය, යම් මහණෙක් එකලා වූයේ ගණයා කෙරෙත් වෙන් වූයේ වාස කෙරේ ද, ඒ මහණහට තෙල කැමැති විය යුතු ය: "යම් ඒ නෛෂ්ක්‍රමාසුඛයෙක්, ප්‍රච්චේකසුඛයෙක්, උපගමසුඛයෙක්, සම්බොධ සුඛයෙක් ඇද්ද, ඒ සුඛය කැමැති සේ ලබන්නේ නිදුක් ව ලබන්නේ විපුල ව ලබන්නේ වෙයි" යන තෙල කරුණ ඇත.

සෞච්ඡාය, හික්කු සඛානිකාරාමො සඛානිකාරතො සඛානිකාරාමතං අනුයුතො ගණාරාමො ගණරතො ගණසමුද්දිතො සාමයිකං වා කන්තං වෙනොවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සති, අසාමයිකං වා අකුසන්ති නෙතං ධානං විජ්ජති.

යො ව ඛො සො ආනන්ද, හික්කු එකො ගණසමා වූපකට්ඨො විහරති, තසෙසනං හික්කුතො පාටිකඛිං: සාමයිකං වා කන්තං වෙනොවිමුත්තිං උපසම්පජ්ජ විහරිස්සති, අසාමයිකං වා අකුසන්ති ධානමෙතං විජ්ජති.

නාහං ආනන්ද, එකරූපමපි සමනුපස්සාමී: යත්ථ රත්තස්ස යත්ථාහිරත්තස්ස රූපස්ස විපරිණාමඤ්ඤථාභාවා න උප්පජ්ජෙය්‍යං සොකපරිදෙවදුකඛ්ඛෙදමනස්සුපායාසා.

අයං ඛො ආනන්ද, විහාරො තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධො, යදිදං සබ්බනිමිත්තානං අමනසිකාරා අජ්ඣාතං සුඤ්ඤතං උපසම්පජ්ජ විහරිතුං තත්‍ර වෙ ආනන්ද, තථාගතං ඉමීනා විහාරෙන විහරන්තං භවන්ති උපසම්බුද්ධාරො හික්කු හික බුද්ධියො උපාසකා උපාසිකායො රාජානො රාජමහාමත්තා තිස්ථියා තිස්ථියසාවකා. තත්‍රානන්ද, තථාගතො විවෙකනිනෙතනෙව විතෙතන විවෙකපොණෙන විවෙකපඤ්ඤාරෙන වූපකට්ඨෙන නෙකධම්මාහිරතෙන ඛාන තීභුතෙන සබ්බසො ආසවධානීයෙහි ධම්මෙහි අඤ්ඤදක්ඛු උය් යොජනිකපටිසංයුත්තංයෙව කථං කතා හොති.

තසමාතිහ ආනන්ද, හික්කු වෙපි ආකඛෙධයා: අජ්ඣාතං සුඤ්ඤතං උපසම්පජ්ජ විහරෙය්‍යන්ති. තෙනානන්ද, හික්කුනා අජ්ඣාතමෙව විතං සණ්ඨපෙනඛිං, සන්තිසාදෙනඛිං, එකොදි කාතඛිං, සමාදහාතඛිං.

කථංඤච ආනන්ද, හික්කු අජ්ඣාතමෙව විතං සණ්ඨපෙති සන්තිසාදෙති එකොදිං කරොති සමාදහති.

ඉධානන්ද, හික්කු විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතකකං සච්චාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පට්ඨමං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති,

විතකච්චාරානං වූපසමා අජ්ඣාතං සම්පසාදනං වෙනසො එකොදිභාවං අවිතකකං අච්චාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඤානං -පෙ- තතියං ඤානං -පෙ- චතුස්ථං ඤානං උපසම්පජ්ජ විහරති.

ආනන්දය, එකැතින් ඒ මහණ ස්වකීය පඪිත්සමෝධානයෙහි නියැලියේ සිය පිරිස් හා එක්වීමෙහි ඇලුණේ සංගණිකාරාමනායෙහි යෙදුණේ ගණයා කෙරෙහි නියැලියේ ගණයා කෙරෙහි ඇලුණේ ගණයා හා සම්මුද්ධි වූයේ මනාප වූ රූපාරූපාවචර චිත්ත විමුක්තිය හෝ කෙලෙසුන් විසින් අකෝප්‍ය වූ අසාමයික හෙවත් ලෝකෝත්තර අන්‍යන්ත විමුක්තිය හෝ උපයා වෙසෙන්නේ ය යන තෙල කරුණ නො වේ.

ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් එකලා වූයේ ගණයා කෙරෙහි ව්‍යපකම් වූයේ වෙසේ ද, ඒ මහණ හට තෙල කරුණක් විය යුතු ය. කිමෙක් යත්: කාන්ත වූ සාමයික වෙනෝවිමුක්තිය හෝ අකෝප්‍ය වූ අසාමයික වෙනෝවිමුක්තිය හෝ උපයා වෙසෙන්නේ ය යන තෙල කරුණ වෙයි.

ආනන්දය, යම් රූපයෙක රාග වශයෙන් ඇලුණක් හට යම් රූපයෙක අභිරක්ත වූවක්හට ඒ රූපයාගේ විපරිණාම අන්‍යථා භාව හේතුවෙන් ශෝක පරිදේව දු:ඛ දෙභූමිතසා උපායාසයෝ නූපදින් නම්, මම එබඳු එක ද රූපයක් නුවණැසින් නො දක්මි.

ආනන්දය, තථාගතයන් විසින් මේ විහාරය මොනොවට අවබෝධ කරන ලද, කුමක් පිණිස යැ යත්: රූපාදි හැම නිමිති නො මෙනෙහි කිරීමෙන් විෂය අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යත එළසමාපත්තිය සපයා වාස කිරීම පිණිස යි. ආනන්දය, ඉදින් මේ විහරණයෙන් වාස කරන ඒ තථාගතයන් කරා මහණ මෙහෙණ උවසු උවැසි රජ රජමහමැති තොටු තොටුසව්වෝ එළඹෙන්නාහු වෙන් ද, ආනන්දය, එ පිරිස්හි තථාගත විවෙක ප්‍රචණ වූ විවෙක ප්‍රාග්භාර වූ ව්‍යපකම් වූ නිෂ්කාමාහිරත වූ සච්ඡාරයෙන් ආසුචයනට හේතුභූත ධම්මයන් කෙරෙහි විසංයුක්ත වූ නිවනට නැඹුරු වූ මැ සිතින් එකැතින් යන්නට මෙහෙයන කථායෙන් යුක්ත කථාවක් ම කරනු වෙයි.

ආනන්දය, එහෙයින් ඉදින් මහණ ද ශෝචරාධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව උපයාගෙන වාසය කරන්නේ නම් මැනැවැ'යි කැමැති වන්නේ ද ආනන්දය, ඒ මහණ විසින් අධ්‍යාත්මයෙහි සිත මොනොවට පිහිටු විය යුතු යි, හිඳවිය යුතු යි, එකඟ කළ යුතු යි, සමාධාන කළ යුතු යි.

ආනන්දය, කෙසේ නම් මහණ අධ්‍යාත්මයෙහි ම සිත මොනොවට පිහිටුවන්නේ මොනොවට හිඳවන්නේ එකඟ කරන්නේ සමාධාන කරන්නේ වේ ද යත්: ආනන්දය, මෙ සස්තෙහි මහණ කාමයෙන් වෙන්ව මැ අකුසල දහමින් වෙන් ව සවිතකී සච්චාර විවෙකජ ප්‍රීතිසුඛ ඇති පළමු දහැත් උපයා වාස කෙරෙයි.

විතකී විචාරයන්ගේ ව්‍යපඛම හේතුවෙන් සිත්හි පැහැදීම කරන සිත පිළිබඳ එකඟ බව ඇති අවිතකී අච්චාර සමාධිජ ප්‍රීතිසුඛ ඇති දෙවන දහැත් ... තෙවන දහැත් ... සිව්වන දහැත් උපයාගෙන වාස කෙරෙයි.

එවං බො ආනන්ද, හික්කු අජ්ඣන්තමෙව චිත්තං සණ්ඨපෙනි, සන්තිසාදෙනි, එකොදි කරොති, සමාදහති.

සො අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතං මනසිකරොති.

තස්ස අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතං මනසිකරොතො සුඤ්ඤතාය චිත්තං න පකබ්ඤති, න පසීදති, න සන්තිධාති, න විමුච්චති. එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, හික්කු එවං පජානාති: අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතං බො මෙ මනසිකරොතො අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතාය චිත්තං න පකබ්ඤති, න පසීදති, න සන්තිධාති, න විමුච්චති'ති. ඉතිහ තඤ්ඤා සමපජානො හොති.

සො බහිද්ධා සුඤ්ඤතං මනසිකරොති -පෙ-

සො අජ්ඣන්තබහිද්ධා සුඤ්ඤතං මනසි කරොති -පෙ-

සො ආනෙඤ්ජං මනසිකරොති.

තස්ස ආනෙඤ්ජං මනසිකරොතො ආනෙඤ්ජාය චිත්තං න පකබ්ඤති, න පසීදති, න සන්තිධාති, න විමුච්චති.

එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, හික්කු එවං පජානාති: ආනෙඤ්ජං බො මෙ

මනසිකරොතො ආනෙඤ්ජාය චිත්තං න පකබ්ඤති න පසීදති න සන්තිධාති න විමුච්චති'ති. ඉතිහ තඤ්ඤා සමපජානො හොති.

තෙනානන්ද, හික්කුනා තස්මිංයෙව පුරිමසමිං සමාධිනිමිතො අජ්ඣන්තං එව චිත්තං සණ්ඨපෙනබ්බං, සන්තිසාදෙනබ්බං, එකොදිකාතබ්බං, සමාදහාතබ්බං.

සො අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතං මනසිකරොති. තස්ස අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතං මනසිකරොතො අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතාය චිත්තං පකබ්ඤති පසීදති සන්තිධාති විමුච්චති. එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, හික්කු එවං පජානාති: අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතං බො මෙ මනසිකරොතො අජ්ඣන්තං සුඤ්ඤතාය චිත්තං පකබ්ඤති පසීදති සන්තිධාති විමුච්චති'ති.

ඉතිහ තඤ්ඤා සමපජානො හොති.

සො බහිද්ධා සුඤ්ඤතං මනසිකරොති -පෙ-

සො අජ්ඣන්තබහිද්ධා සුඤ්ඤතං මනසිකරොති -පෙ-

සො ආනෙඤ්ජං මනසිකරොති.

තස්ස ආනෙඤ්ජං මනසිකරොතො ආනෙඤ්ජාය චිත්තං පකබ්ඤති පසීදති සන්තිධාති විමුච්චති. එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, හික්කු එවං පජානාති: ආනෙඤ්ජං

ආනන්දය, මෙසේ මහණ අධ්‍යාත්මයෙහි සිත මොනවට පිහිටුවයි, මොනොවට හිඳුවයි, එකඟ කෙරෙයි, සමාධාන කෙරෙයි.

හේ සිය පස්කඳෙහි උපන් ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කෙරෙයි. අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කරන ඔහුට ශුන්‍යතායෙහි සිත නො බසී, නො පහදී, මොනොවට නො පිහිටයි, නො මිඳේ. ආනන්දය, මහණ මෙසේ වූ තෙල සිත මෙසේ නුවණින් දැනී: අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කරන මාගේ අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාවට සිත නොබස්නේ ය, නො පහදනේ ය, නො පිහිටන්නේ ය, නො මිඳේ ය කියා යි. මෙසේ එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

හේ පරපඤ්චස්කන්ධයෙහි ශුන්‍යතා මෙනෙහි කරයි. ...

හේ ස්ව පර උභය පඤ්චස්කන්ධයෙහි ශුන්‍යතා මෙනෙහි කරයි. ...

හේ ආනෙඤ්ජ අරුපසමාපත්ති මෙනෙහි කෙරෙයි.

අරුප සමාපත්ති මෙනෙහි කරන ඔහුට ආනෙඤ්ජ අරුප සමාපත්තියට සිත නො බසී, නො පහ දී, මොනොවට නො පිහිටයි. නො මිඳේ.

ආනන්දය, මහණ මෙසේ විද්‍යමාන වූ තෙල සිත මෙසේ නුවණින් දැනගනී: ආනෙඤ්ජය මෙනෙහි කරන මට ආනෙඤ්ජය පිණිස සිත නො බස්නේ ය. නො පහදන්නේ ය. මොනොවට නො පිහිටන්නේ ය. නො මිඳෙන්නේ ය කියා යි. මෙ සේ එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඒ මහණ විසින් එ මැ පූච්චසමාධිනිමිතයෙහි අධ්‍යාත්මයෙහි ම සිත මොනොවට පිහිටුවිය යුතු යැ, මොනොවට හිඳුවියැ යුතු යැ, එකඟ කළ යුතු යැ, සමාධාන කළ කළ යුතු යි.

හේ අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කරයි. අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කරන ඔහුගේ සිත අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව පිණිස බැසගනී, පහදී, මොනොවට පිහිටයි, මිඳේ. ආනන්දය, ඒ මහණ මෙසේ ඇති තෙල සිත මෙසේ නුවණින් දැනී: අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කරන මාගේ සිත අධ්‍යාත්මයෙහි ශුන්‍යතාව පිණිස බැසගනී, පහදී, මොනොවට පිහිටයි, වෙසෙසින් මිඳේ යයි කියා යි. මෙසෙයින් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ඒ මහණ පර පඤ්චස්කන්ධයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කෙරෙයි ...

හේ ස්ව පර උභය පඤ්චස්කන්ධයෙහි ශුන්‍යතාව මෙනෙහි කෙරෙයි.

ආනෙඤ්ජය මෙනෙහි කරන ඔහුගේ සිත ආනෙඤ්ජය පිණිස බැසගනී, පහදී, මොනොවට පිහිටයි, මිඳේ. ආනන්දය, ඒ මහණ මෙසේ ඇති තෙල සිත මෙසේ නුවණින් දැනී: ආනෙඤ්ජය මෙනෙහි කරන මාගේ සිත ආනෙඤ්ජය පිණිස බැසගනී, පහදී, මොනොවට පිහිටයි, වෙසෙසින් මිඳේ ය යි කියා යි.

බො මෙ මනසිකරොතො ආනෙඤ්ජාය විතතං පකඛන්දති පසීදති සන්තිධ්වති විමුච්චති. ඉතිහ තඤ්ඤ සමපජානො හොති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමීනා විහාරෙත විහරතො වඩකමාය විතතං නමති. සො වඩකමති

එවං මං වඩකමනං නාභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්සවිස්ස සන්තිති.

ඉතිහ තඤ්ඤ සමපජානො හොති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමීනා විහාරෙත විහරතො ධානාය විතතං නමති. සො තිධ්වති: එවං මං තිධ්වනං නාභිජ්ඣා දෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්සවිස්සන්තිති.

ඉතිහ තඤ්ඤ සමපජානො හොති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමීනා විහාරෙත විහරතො නිසජ්ජාය විතතං නමති. සො නිසීදති: එවං මං නිසීදනං නාභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්සවිස්සන්තිති.

ඉතිහ තඤ්ඤ සමපජානො හොති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමීනා විහාරෙත විහරතො සයනාය විතතං නමති. සො සයති: එවං මං සයනං නාභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්සවිස්සන්තිති.

ඉතිහ තඤ්ඤ සමපජානො හොති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමීනා විහාරෙත විහරතො සයනාය විතතං නමති. සො සයති: එවං මං සයනං නාභිජ්ඣාදෙමනස්සා පාපකා අකුසලා ධම්මා අනවාස්සවිස්සන්තිති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමීනා විහාරෙත විහරතො කථාය විතතං නමති. සො යායං කථා භීනා ගමමා පොථුජ්ජනිකා අනරියා අනඤ්ඤානා න නිබ්බිදය න විරාගාය න නිරොධාය න උපසමාය න අභිඤ්ඤාය න සමේඛාධාය න නිබ්බානාය සංවත්තති. සෙය්‍යථීදං:

රාජකථා, වෛරකථා, මහාමත්තකථා, සෙනාකථා, භයකථා, යුද්ධකථා, අනනකථා, පානකථා, වස්ත්‍රකථා, සයනකථා, මාලාකථා, ගන්ධකථා, ඤෙතිකථා, යානකථා, ගාමකථා, නිගමකථා, නගරකථා, ජනපදකථා, ඉස්ථිකථා, පුරිසකථා, සුරාකථා, විසිඛාකථා, කුමභධ්‍යානකථා, පුබ්බපෙතකථා, නානත්තකථා, ලොකකඛායිකා, සමුද්දකඛායිකා, ඉතිහවාභවකථා, ඉති වා ඉති එවරුපිං කථං න කථෙස්සාමීති.

ඉතිහ තඤ්ඤ සමපජානො හොති.

ආනන්දය, ඉදින් මේ විහාරයෙන් විහරණ කරන ඒ මහණහට සක්මන පිණිස සිත නැමේ නම් හේ සක්මන් කෙරෙයි. මෙසේ සක්මන් කරන මා අභිධ්‍යා දෙගම්නස්ස සංඛ්‍යාත ලාමක අකුසල ධම්මෝ ලුහු නො බඳනාහ යි කියා යි. මෙසෙයිත් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඉදින් මේ විහාරයෙන් විහරණ කරන ඒ මහණහට සිටිනු පිණිස සිත නැමේ නම් හේ සිටී. මෙසේ සිටිනා මා අභිධ්‍යා දෙගම්නස්ස සංඛ්‍යාත ලාමක අකුසල ධම්මෝ නො ලුහුබඳනාහ යි කියා මෙසෙයිත් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඉදින් මේ විහාරයෙන් විහරණ කරන ඒ මහණහට හිඳිනු පිණිස සිත නැමේ නම් හේ හිඳියි. මෙසේ හිඳිනා මා අභිධ්‍යා දෙගම්නස්ස සංඛ්‍යාත පාපක අකුසල ධම්මෝ නො ලුහුබඳනාහ යි කියා මෙසෙයිත් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඉදින් මේ විහාරයෙන් විහරණ කරන ඒ මහණහට හෝනා පිණිස සිත නැමේ නම් හේ හෝනේ වෙයි. 'මෙසේ හෝනා මා අභිධ්‍යා දෙගම්නස්ස සංඛ්‍යාත පාපක අකුසල ධම්මෝ නො ලුහුබඳනාහ' යි කියා මෙසෙයිත් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඉදින් මේ විහාරයෙන් විහරණ කරන ඒ මහණහට භාෂ්‍යකථා පිණිස සිත නැමේ නම්, හේ යම් කථායෙක් හීන ග්‍රාම්‍ය පුහුදුනන් කෙරෙහි වැටෙන අනායථී අනඤ්ඤා සංහිත වේ ද, නිර්වේදය පිණිස නො වැටේ ද, විරාග ය පිණිස නො වැටේ ද, නිරෝධය පිණිස නො වැටේ ද, උපශමය පිණිස නො වැටේ ද, අභිඤ්ඤා පිණිස නො වැටේ ද, සම්බෝධය පිණිස නො වැටේ ද, නිවේණිය පිණිස නො වැටේ ද, ඒ කෙබඳු කථා යැ යන්: රාජකථා, වෛරකථා, මහාමාත්‍රකථා, සේනාකථා, භයකථා, යුද්ධකථා, ආහාරකථා, පානකථා, වස්ත්‍රකථා, ගයනකථා, මාලාකථා, ගන්ධකථා, ඤෙතිකථා, යානකථා, ග්‍රාමකථා, නිගමකථා, නගරකථා, ජනපදකථා, ස්ත්‍රීකථා, පුරුෂකථා, සුරාකථා, විචිකථා, කුම්භස්ථානකථා, පූච්ඡේතකථා, නානාත්තකථා, ලෝකායතකථා, සාමුද්දකථා, ඉතිහාවභවකථා යයි මෙසේ හෝ මෙසේ මෙබඳු වූ හෝ කථා නො කියමි' කියා මෙසෙයිත් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

යා ව බො අයං ආනන්ද, කථා අභිසලලෙඛිකා වෙනොවිනීවරණසප්පායා එකන්තනිබ්බදය විරාගය නිරොධාය උපසමාය අභිඤ්ඤය සමෙබ්බාධාය නිබ්බානාය සංවත්තති. සෙය්‍යපීදං:

1. අප්ඵච්ඡකථා
2. සන්තුට්ඨිකථා
3. පච්චෙකකථා
4. අසංසග්ගකථා
5. චීරියාරමභකථා
6. සීලකථා
7. සමාධිකථා
8. පඤ්ඤකථා
9. විමුක්තිකථා
10. විමුක්තිඤ්ඤාණදස්සනකථා,

ඉති එවරුපිං කථං කථෙස්සාමීති.
ඉතිහ තඤ්ඤා සමපජානො හොති.

තස්ස වෙ ආනන්ද, භික්ඛුනො ඉමිනා විහාරෙන විහරතො විතකකාය විතං නමති.

සො යෙ තෙ විතකකා භීනා ගමමා පොථුජ්ජනිකා අනරියා අනඤ්ඤානා න නිබ්බදය න විරාගය න නිරොධාය න උපසමාය න අභිඤ්ඤය න සමෙබ්බාධාය න නිබ්බානාය සංවත්තන්ති.

සෙය්‍යපීදං: කාමචිතකෙකා ව්‍යාපාදචිතකෙකා විහිංසාවිතකෙකා,

ඉති එවරුපෙ විතකෙක න විතකෙකස්සාමීති.
ඉතිහ තඤ්ඤා සමපජානො හොති.

යෙ ව බො ඉමෙ ආනන්ද, විතකකා අරියා නිය්‍යානිකා නිය්‍යන්ති. තකකරස්ස සමමා දුක්ඛකඛයාය.

සෙය්‍යපීදං: නෙකම්මචිතකෙකා අව්‍යාපාදචිතකෙකා අවිහිංසාවිතකෙකා. ඉති එවරුපෙ විතකෙක විතකෙකස්සාමීති.

ඉතිහ තඤ්ඤා සමපජානො හොති.

ආනන්දය, යම් කථායෙක් කල්ලේශයෙන්ගේ තුනුවට කරන්නේ චිත්තයාගේ විනීවරණයට සත්ප්‍රාය වූයේ ඒකාන්ත නිර්වේදය පිණිස විරාගය පිණිස නිරෝධය පිණිස උපගමය පිණිස අභිඤ්ඤ පිණිස සම්බෝධය පිණිස නිව්‍යාණය පිණිස වැටේ ද, කෙබඳු කථා යැ යත්: අල්පේච්ඡකථා, සන්තුජ්ඣිකථා, ප්‍රච්චෙකකථා, අසංසග්ගකථා, චීරියාරමභකථා, සීලකථා, සමාධිකථා, ප්‍රඤ්ඤකථා, විමුක්තිකථා, විමුක්ති ඤ්ඤාණදස්සනකථා යයි' මෙසේ මෙබඳු කථා කියමි' යි කියා මෙසෙයින් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඉදින් මේ විහාරයෙන් විහරණ කරන ඒ මහණහට විතකීය පිණිස සිත නැමේ නම්, ඒ මහණ යම් ඒ විතකී කෙනෙක් හීන වූවාහු ශ්‍රාමා වූවාහු පුහුදුනන් කෙරෙහි පවත්නාහු අනායඪී වූවාහු අනඤ්ඤානික වූවාහු නිර්වේදයට නො වැටෙන්නාහු විරාගයට නො වැටෙන්නාහු නිරෝධයට නො වැටෙන්නාහු උපගමයට නො වැටෙන්නාහු අභිඤ්ඤට නො වැටෙන්නාහු සම්බෝධයට නො වැටෙන්නාහු නිවනට නො වැටෙන්නාහු වෙන් ද, කෙබඳු විතකීයෝ යැ යත්: 'කාමචිතකී යැ, ව්‍යාපාද විතකී යැ, විහිංසාවිතකී යි. මෙසේ මෙබඳු විතකීයන් විතකීණය නො කෙරෙමි' යි කියා මෙසේ එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, යම් විතකී කෙනෙක් ආයඪී වූවාහු නෙය්‍යඪීණික වූවාහු ඒ විතකීණ කරනුවන් මොනොවට දුක් කෙළවර කරනු පිණිස පමුණුවන් ද, කෙබඳු විතකීයෝ යැ යත්: 'නිජ්කාමචිතකී යැ, අව්‍යාපාදචිතකී යැ, අවිහිංසාවිතකී යි. මෙසේ මෙබඳු විතකීයන් විතකීණ කෙරෙමි' යි කියා මෙසෙයින් මෙහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

පඤ්ච බො ඉමෙ ආනන්ද, කාමගුණා, කතමෙ පඤ්ච: චක්ඛවිඤ්ඤායා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුපසංහිතා රජනීයා, සොතවිඤ්ඤායා සඤ්ඤා - පෙ- සානවිඤ්ඤායා ගන්ධා -පෙ- ජීවහාවිඤ්ඤායා රසා -පෙ- කායවිඤ්ඤායා චොඨ්ඨබ්බා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමුපසංහිතා රජනීයා. ඉමෙ බො ආනන්ද, පඤ්චකාමගුණා, යස් භික්ඛුනා අභිකම්මං සකං චිත්තං පච්චෙකම්මිති.

අතී නු බො මෙ ඉමෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු අඤ්ඤාතරසම්මි වා අඤ්ඤාතරසම්මි වා ආයතනෙ උප්පජ්ජති වෙනසො සමුද්දවාරොති.

සවෙ ආනන්ද, භික්ඛු පච්චෙකම්මානො එවං පජානාති: අතී බො මෙ ඉමෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු අඤ්ඤාතරසම්මි වා අඤ්ඤාතරසම්මි වා ආයතනෙ උප්පජ්ජති වෙනසො සමුද්දවාරොති. එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, භික්ඛු එවං පජානාති: යො බො ඉමෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු ඡන්දරාගො, සො මෙ අප්පහීනොති. ඉතිහ තස් සම්පජානො හොති.

සවෙ පනානන්ද, භික්ඛු පච්චෙකම්මානො එවං පජානාති. නතී බො මෙ ඉමෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු අඤ්ඤාතරසම්මි වා අඤ්ඤාතරසම්මි වා ආයතනෙ උප්පජ්ජති වෙනසො සමුද්දවාරොති, එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, භික්ඛු එවං පජානාති: යො බො ඉමෙසු පඤ්චසු කාමගුණෙසු ඡන්දරාගො, සො මෙ පහීනොති. ඉතිහ තස් සම්පජානො හොති.

පඤ්ච බො ඉමෙ ආනන්ද, උපාදනකම්මායා, යස් භික්ඛුනා උදයබ්බයානුපස්සිනා විහාතම්මං. ඉති රූපං ඉති රූපස්ස සමුද්දයො, ඉති රූපස්ස අත්ඛ්ඛමො. ඉති වෙදනා, ඉති වෙදනාය සමුද්දයො, ඉති වෙදනාය අත්ඛ්ඛමො. ඉති සඤ්ඤා -පෙ- ඉති සඤ්ඤාරා -පෙ- ඉති විඤ්ඤාණං, ඉති විඤ්ඤාණස්ස සමුද්දයො, ඉති විඤ්ඤාණස්ස අත්ඛ්ඛමොති.

තස්ස ඉමෙසු පඤ්චසුපාදනකම්මෙසු උදයබ්බයානුපස්සිනො විහරතො, යො පඤ්චසුපාදනකම්මෙසු අස්මිමානො, සො පහීනොති.

එවං සන්තමෙතං ආනන්ද, භික්ඛු එවං පජානාති: යො බො ඉමෙසු පඤ්ච වසුපාදනකම්මෙසු අස්මිමානො, සො මෙ පහීනොති. ඉතිහ තස් සම්පජානො හොති.

ඉමෙ බො තෙ ආනන්ද, ධම්මා එකන්තකුසලායතිකා අරියා ලොකුත්තරා අනවක කන්තා පාපිමතා.

ආනන්දය, මේ කාමගුණයෝ පස්දෙනෙක් වෙති. කවර පස්දෙනෙක යත්: ඉෂ්ට වූ කාන්ත වූ මනාප වූ ප්‍රියස්වභාව අරමුණු කොට උපදනා කාමයෙන් යුක්ත වූ රාගෝත්පත්තියට කාරණ වූ චක්ඛුර්විඤ්ඤනයෙන් දැක්ක යුතු රූපයෝ යැ ... ශ්‍රෝතවිඤ්ඤනයෙන් දතයුතු ශබ්දයෝ යැ ... ස්‍රාණවිඤ්ඤනයෙන් දතයුතු ගන්ධයෝ යැ ... ජිත්වා විඤ්ඤනයෙන් වින්දයුතු රසයෝ යැ ... ඉෂ්ටාලම්බන වූ කමනීය වූ මනවචන ප්‍රියස්වභාව අරමුණු කොට උපදනා කාමයෙන් යුක්ත වූ රාගෝත්පත්තියට කාරණ වූ කායවිඤ්ඤනයෙන් දත යුතු ස්ප්‍රෂ්ටව්‍යයෝ යි.

යම් කාමගුණයෙක මහණහු විසින් 'මේ පස්කම් ගුණයෙහි යම් යම් කාමගුණයෙක උපදනා විත්තසමුද්දවාරයෙක් ඇද්දෝ'යි නිතර තම සිත ප්‍රත්‍යාවේෂා කළ යුතු වේ ද, ආනන්දය, මේ ඒ පස්කම්ගුණයෝ යි.

ආනන්දය, ඉදින් මහණ ප්‍රත්‍යාවේෂා කරනුයේ මෙසේ නුවණින් දන්නේ වේ ද, කිසේ යැ යත්: 'මේ පස්කම්ගුණයෙහි අන්‍යතර අන්‍යතර ගුණයෙක මාගේ විත්තසමුද්දවාරයෙක් උපදෙන්නේ ඇද්ද කියා යි. ආනන්දය, මහණ මෙසේ විද්‍යමාන වූ තෙල කරුණ මෙසේ නුවණින් දන්නේ යැ. කිසේ යැ යත්: 'මේ පස්කම් ගුණයෙහි යම් ඡන්දරාගයෙක් වී නම් මට ඒ ප්‍රභීණය යයි කියා යි. මෙසෙයින් එහි සම්ප්‍රඥන ඇත වෙයි.

ආනන්දය, ඉදින් මහණ ප්‍රත්‍යාවේෂා කරනුයේ මෙසේ නුවණින් දන්නේ වේ ද, කිසේ යැ යත්: 'මේ පස්කම් ගුණයෙහි අන්‍යතර අන්‍යතර ආයතනයෙක් මාගේ විත්තසමුද්දවාරයෙක් නැත' කියා යි. ආනන්දය, ඒ මහණ මෙසේ විද්‍යමාන වූ තෙල කරුණ මෙසේ නුවණින් දන්නේ ය: මේ පඤ්චකාමගුණයන් කෙරෙහි යම් ඡන්දරාගයෙක් වී නම්, ඒ මට ප්‍රභීණය කියා යි. මෙසෙයින් එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, මහණ යම් උපාදන ස්කන්ධයෙක උදයව්‍යය නුවණින් දක්නාහු විසින් විසිය යුතු වේ ද, එබඳු මේ උපාදන ස්කන්ධයෝ පස්දෙනෙකි. රූපය මෙසේ යැ, රූපසමුදය මෙසේ යැ, රූපයාගේ අස්තඛිගමය මෙසේ යැ, වේදනා මෙසේ යැ, වේදනා සමුදය මෙසේ යැ, වේදනාවගේ අස්තඛිගමය මෙසේ යැ, සංඥ මෙසේ යැ ... සංස්කාර මෙසේ යැ ... විඤ්ඤන මෙසේ යැ, විඤ්ඤනසමුදය මෙසේ යැ, විඤ්ඤනයාගේ අස්තංගමය මෙසේ යැ' යි කියා යි.

මේ පඤ්චෝපාදනස්කන්ධයෙහි උදයව්‍යය නුවණින් දක්මින් වාස කරන ඒ මහණහට පඤ්චෝපාදන ස්කන්ධයෙහි යම් අස්මිමානයෙක් ඇද්ද, ඒ පහ වෙයි. ආනන්දය, මෙසේ විද්‍යමාන වූ තෙල කරුණ ඒ මහණ මෙසේ නුවණින් දනී: මේ පඤ්චෝපාදනස්කන්ධයෙහි යම් අස්මිමානයෙක් වී ද, ඒ මට ප්‍රභීණය කියා යි. මෙසේ එහි සම්ප්‍රඥන ඇති වෙයි.

ආනන්දය, ඒකාන්ත කුලයෙන් පැමිණි නිකෙලෙස් වූ ලෝකයෙහි විශිෂ්ට වූ මරහු විසින් නො ඇකමුණු ඒ දම්හු නම් මොහු ය:

තං කිං මඤ්ඤාසි ආනන්ද, කං අත්ථවසං සම්පසාමානො අරහති සාවකො ස්ථාරං අනුබන්ධිතං අපි පණ්ණස්මානොති.

භගවම්මුලකා නො භනෙත, ධම්මා භගවංනෙත්තිකා භගවංපටිසරණා. සාධු චත භනෙත, භගවන්තංයෙව පටිභාතු එතස්ස භාසිතස්ස අයො, භගවතො සුඤ්ඤා භික්ඛු ධාරෙස්සන්තීති.

න ඛො ආනන්ද, අරහති සාවකො ස්ථාරං අනුබන්ධිතං යද්දිං සුන්තං ගෙයාං වෙය්‍යාකරණං තස්ස හෙතු තං කිස්ස හෙතු: දීඝරත්තස්ස හි වො ආනන්ද, ධම්මා සුතා ධතා වචසා පරිචතා මනසානුපෙකතිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා.

යා ච ඛො අයං ආනන්ද, කථා අභිසලෙඛිකා වෙතො විනීවරණසප්පායා එකන්තනිබ්බිදය විරාගය නිරොධාය උපසමාය අභිඤ්ඤාස සමෙඛාධාය නිබ්බානාය සංවත්තති. සෙය්‍යට්ඨිං: අප්පච්ඡකථා සන්තුට්ඨිකථා පටිවෙකකථා අසංසග්ගකථා විරියාරමභකථා සීලකථා සමාධිකථා පඤ්ඤාකථා විමුක්තිකථා විමුක්තිඤ්ඤාදස්සනකථා.

එවරුපියා ඛො ආනන්ද, කථාය හෙතු අරහති සාවකො ස්ථාරං අනුබන්ධිතං අපි පණ්ණස්මානො.

එවං සනෙත ඛො ආනන්ද, ආචරියුපඤ්ඤො වො හොති. එවං සනෙත අනෙතවාසුපඤ්ඤො වො හොති. එවං සනෙත බ්‍රහ්මචාරුපඤ්ඤො වො හොති.

කථං චානන්ද, ආචරියුපඤ්ඤො වො හොති:

ඉධානන්ද, එකච්චො ස්ථා විචිත්තං සෙනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං චනප්පථං අඛොකාසං පලාලපුඤ්ඤං. තස්ස තථා වූපකධංස්ස විහරතො අනවාචටන්ති බ්‍රාහ්මණගහපතිකා නෙගමා වෙච ජානපද ච. සො අනවාචටන්තෙසු බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු නෙගමෙසු වෙච ජානපදෙසු ච මුච්ඡති, නිකාමයති, ගෙධං ආපජ්ජති, ආචට්ඨි ඛාහුලාය. අයං වූචතානන්ද,

උපඤ්ඤො ආචරියො. ආචරියුපඤ්ඤො ආචරියො නං පාපකා අකුසලා ධම්මා සංකිලෙසිකා පොනොඛවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණයා, එවං ඛො ආනන්ද, ආචරියුපඤ්ඤො වො හොති.

කථං චානන්ද, අනෙතවාසුපඤ්ඤො වො හොති: තස්සෙව ඛො පනානන්ද, සත්ථු සාවකො තස්ස සත්ථු විචෙකමනුබ්‍රාහ්මණයමානො විචිත්තං සෙනාසනං භජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමූලං පබ්බතං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං චනප්පථං අඛොකාසං පලාලපුඤ්ඤං. තස්ස තථා වූපකධංස්ස විහරතො අනවාචටන්ති බ්‍රාහ්මණගහපතිකා නෙගමා වෙච ජානපද ච. යො අනවාචටන්තෙසු

ආනන්දය, ඒ කෙසේ භගනෙහි ද ශ්‍රාවකයා කිනම් අත්ථියක් දක්මින් නෙරතුදු ශාස්තෘන් නුහුබදනට නිසි වේ ද?

චහන්ස, දහම්හු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුල් කොට ඇත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නේතෘ කොට ඇත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිසරණ කොට ඇත. චහන්ස තෙල භාෂිතයාගේ අත්ථි නුබ වහන්සේට මැ වැටුණේ නම් මනාමැනු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ බස් අසා භික්ඛු ධර්මි සැල කළෝ.

ආනන්දය, ශ්‍රාවකයා සුත්‍ර ය, ගෙය ය, වෙය්‍යාකරණ ය යන ඒ හේතු කොට ශාස්තෘන් වහන්සේ නුහුබදනට නිසි වෙයි. ඒ කවර හෙයින් යත්: ආනන්දය, පැවිදි ව බොහෝ කල් ඇත්තහු විසින් පය්‍යාප්තිධම්මයෝ අසන ලදහ, ධරන ලදහ, බසින් පුරුදු කරන ලදහ, සිතින් දක්නා ලදහ, ප්‍රඥයෙන් අවබෝධ කරන ලදහ.

ආනන්දය, යම් ක්ලේශයන්ගේ තුනුබව කරන්තාහු වෙතෝවිනීවරණයට සත්ප්‍රාය වූවාහු ඒකාන්ත නිර්වේදය පිණිස විරාගය පිණිස නිරෝධය පිණිස උපගම පිණිස අභිඤ්ඤා පිණිස සම්බෝධය පිණිස නිව්භාණය පිණිස වැටෙත් ද, ඔහු කවරහ යත්: අල්පේච්ඡකථා යැ, සන්තුෂ්ටිකථා යැ, ප්‍රච්චෙකකථා යැ, අසංසරීකථා යැ, වියාරම්භකථා යැ, ශීලකථා යැ, සමාධිකථා යැ, ප්‍රඥකථා යැ, විමුක්තිකථා යැ, විමුක්තිඤ්ඤාදස්සනකථා යැ යන මොහු යි.

ආනන්දය, ශ්‍රාවකයා නෙරතුදු මෙවන් කථාහෙතෙයෙන් ශාස්තෘන් වහන්සේ නුහුබද යන්නට නිසි වෙයි.

ආනන්දය, මෙසේ ආචාර්ය්‍යපදව වෙයි, මෙසේ වත් ම අන්තේවාසිකෝපදව වෙයි. මෙසේ වත් ම බ්‍රහ්මචාරුපදව වේ.

ආනන්දය, කෙසේ ආචාර්ය්‍යපදව වේ යැ යත්: ආනන්දය, මෙලො වැ ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් අරණ්‍ය ය, වෘක්ඛමූල ය, පච්චිත ය, කඳුරැලි ය, ගිරිගුහා ය, ශ්මසාන ය, චන ප්‍රස්ථ ය, අභ්‍යවකාශ ය, පලාලපුඤ්ඤ යයි විචික්ත ශායනාසන ඇසුරු කෙරෙයි. එසේ එකලා වැ වාස කරන ඔහු වෙත බමුණු ගැහැවියෝ ද නියම්ගම්වැස්සෝ ද දනව්වැස්සෝ ද එළැඹෙත්. හේ බමුණු ගැහැවියන්හු නියම්ගම්වැස්සන්හු දනව්වැස්සන්හු එළැඹෙන කල තෘෂ්ණායෙන් මූර්ඡිත වෙයි නිකාම කෙරෙයි, ගිජුබවට පැමිණෙයි, ප්‍රත්‍යයබාහුලයට වැටෙයි.

ආනන්දය, මේ ආචාර්ය්‍යපදව යයි කියනු ලැබේ. ආචාර්ය්‍යපදව හේතූයෙන් සංක්ලේශයට හිත වූ පුනභීවය පිණිස පවත්නා දරුප් සහිත දු:ඛවිපාක ඇති මත්‍රයෙහි ජාතිජරාමරණයට හිත වූ පාපක අකුශලධම්මයෝ ඒ ආචාර්ය්‍යවරයා ගුණ මරණයෙන් මැරූහ. ආනන්දය, මෙසේ ආචාර්ය්‍යයාහට උපදව වෙයි.

ආනන්දය, කීසෙයින් අන්තේවාසිකෝපදව වේ යැ යත්: ආනන්දය, ඒ ශාස්තෘහුගේ මැ සවිචෙක් ඒ ශාස්තෘහුගේ විචේකය අනුව වඩනුයේ අරණ්‍ය ය, වෘක්ඛමූල ය, පච්චිත ය, කඳුරු ය, ගිරිලෙන, සොහොන, චනපෙන, අභ්‍යවකාශ ය, පිදුරුකිලිය යන සෙනසුන් ඇසුරු සෙවෙයි. එසෙයින් එකලා වැ වාස කරන ඔහු වෙත බමුණු ගැහැවියන් හා නියම්ගම් වැස්සෝ ද දනව්වැස්සෝ ද එළැඹෙති. හේ බමුණු ගැහැවියන් හා නියම්ගම්

බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු නෙගමෙසු වෙව ජානපදෙසු ව මුළුති, නිකාමයති, ගෙධං ආපජ්ජති, ආවට්ඨි බාහුලොය. අයං චුළුතානන්ද, උපද්දවො අනෙතවාසී. අනෙතවාසුපද්දවෙන අවධිංසු නං පාපකා අකුසලා ධම්මා සංකිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණයා. එවං ඛො ආනන්ද, අනෙතවාසුපද්දවො හොති.

කථං වානන්ද, බ්‍රහ්මචාරුපද්දවො හොති: ඉධානන්ද, තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සමමාසමුද්ධො විජ්ජාවරණසමපනො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සඤ්ඤා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. සො විචිත්තං සෙනාසනං හජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමුලං පඬ්ඛනං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපඤ්ඤං අඛොකාසං පලාලපුඤ්ඤං. තස්ස තථා චූපකධම්මස්ස විහරතො අනවචට්ඨනි බ්‍රාහ්මණගහපතිකා නෙගමා වෙව ජානපද ව. සො අනවචට්ඨනෙසු බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු නෙගමෙසු වෙව ජානපදෙසු ව න මුළුති, න නිකාමයති, න ගෙධං ආපජ්ජති. න ආවට්ඨි බාහුලොය.

තස්සෙව ඛො පනානන්ද, සඤ්ඤා සාවකො තස්ස සඤ්ඤා විවෙකමනුබ්‍රහ්මණයමානො විචිත්තං සෙනාසනං හජති අරඤ්ඤං රුක්ඛමුලං පඬ්ඛනං කන්දරං ගිරිගුහං සුසානං වනපඤ්ඤං අඛොකාසං පලාලපුඤ්ඤං. තස්ස තථා චූපකධම්මස්ස විහරතො අනවචට්ඨනි බ්‍රාහ්මණගහපතිකා නෙගමා වෙව ජානපද ව. සො අනවචට්ඨනෙසු බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙසු නෙගමෙසු වෙව ජානපදෙසු ව මුළුති, නිකාමයති, ගෙධං ආපජ්ජති. ආවට්ඨි බාහුලොය. අයං චුළුතානන්ද, උපද්දවො බ්‍රහ්මචාරී බ්‍රහ්මචාරුපද්දවෙන අවධිංසු නං පාපකා අකුසලා ධම්මා සංකිලෙසිකා පොනොභවිකා සදරා දුක්ඛවිපාකා ආයතිං ජාතිජරාමරණයා. එවං ඛො ආනන්ද, බ්‍රහ්මචාරුපද්දවො හොති.

තත්‍රානන්ද, යො වෙචායං ආචරිට්ඨපද්දවො යො ව අනෙතවාසුපද්දවො, අයං තෙහි බ්‍රහ්මචාරුපද්දවො දුක්ඛවිපාකතරො වෙව කට්ඨකවිපාකතරො ව, අපි ච විනිපාතාය සංවත්තති.

තස්මාතිහ මං ආනන්ද, මිත්තවතාය සමුද්දවරථ, මා සපත්තවතාය. තං වො භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය.

කථං වානන්ද, සඤ්ඤා සාවකා සපත්තවතාය සමුද්දවරනි නො මිත්තවතාය: ඉධානන්ද, සඤ්ඤා සාවකානං ධම්මං දෙසෙති අනුකමපකො හිතෙසී අනුකමපං උපාදය ඉදං වො හිතාය ඉදං වො සුඛායාති. තස්ස සාවකා න සුස්සුසන්ති, න

වැස්සනුදු දනවිවැස්සනුදු එළැඹෙත් ම තෘෂ්ණාමුච්ඡායෙන් මුසපත් වෙයි, නිකාම කෙරෙයි, ගිජුබවට පැමිණෙයි, බාහුලයට වැටෙයි. ආනන්දය, මේ අන්තේවාසීකෝපද්‍රව යයි කියනු ලැබේ. අන්තේවාසීකෝපද්‍රව හේතුවෙන් කෙලෙසන පුනභීවය කරන දරථ සහිත දු:ඛවිපාක දෙන මතුයෙහි ජාතිජරාමරණ උදකරන ලාමක අකුසලදහම්හු ඒ අතවැස්සා ගුණමරණයෙන් මැරුන. ආනන්දය, මෙසේ අන්තේවාසීකෝපද්‍රව වෙයි.

ආනන්දය, කෙසේ බ්‍රහ්මචාරී උපද්‍රව වේ යැ යත්: ආනන්දය, මෙලොවැ අහීත්, සම් යක්සම්බුද්ධ, විද්‍යාවරණසම්පන්න, සුගත වූ, ලෝකවිද්, අනුත්තර පුරුෂදමාසාරථී වූ, දෙවිමිනිසුන්ට ශාස්තෘ වූ, චතුස්සත්‍යාවබෝධ කළ භාග්‍යවත් වූ තථාගතයන් වහන්සේ උපදනා සේක. ඔබ අරණ්‍ය ය, වෘක්ෂමුල ය, පච්චිත ය, කන්දර ය, ගභ්වර ය, ශ්මසාන ය, වනප්‍රස්ථ ය, අභ්‍යවකාශ ය, පලාලපුඤ්ඤ යයි විචික්ත ශායනාසන සෙවුනි. එසේ එකලා ව වාස කරන ඔබ වෙත බමුණුගැහැවියෝ ද නියම්ගම්වැස්සෝ ද දනවිවැස්සෝ ද පැමිණෙති. ඔබ බමුණු ගැහැවියනුදු නියම්ගම් වැසියනුදු දනවිවැසියනුදු පැමිණෙන කල මුර්ච්ඡිත නො වෙති, නිකාම නො කෙරෙති, ගේධයට නො පැමිණෙති, බාහුලයට නො වැටෙත්.

ආනන්දය, ඒ තථාගත ශාස්තෘන්ගේ මැ සවිචෙක් ඒ ශාස්තෘන්ගේ විචේකය වඩන්නේ අරණ, රුක්මුල, පච්, කඳුරු, ලෙන, සොහොන, වනපෙන, එළිමහන, පිදුරුකිළි යයි ජනසුන් සෙනසුන් සෙවී. එසේ එකලා වැ වාස කරන ඔහු වෙත බ්‍රාහ්මණ ගහපතියෝ ද නිගමවාසීහු ද ජනපදවාසීහු ද පැමිණෙති. හේ බ්‍රාහ්මණ ගහපතියනුදු නිගමවාසීහුද ජනපදවාසීහුද පැමිණෙත් ම තෘෂ්ණාමුච්ඡායෙන් මුර්ච්ඡිත වෙයි, නිකාම කෙරෙයි, ගේධයට පැමිණෙයි, බාහුලයට වැටෙයි. ආනන්දය, මේ බ්‍රහ්මචාරීඋපද්‍රව යයි කියනු ලැබේ. බ්‍රහ්මචාරී උපද්‍රව හේතුවෙන් සංක්ලේශයට හිත වූ පුනභීවයට වැටෙන සදර වූ දු:ඛවිපාක වූ මතු ජාතිජරාමරණයට කරුණු වූ ලමු අකුසලදහම්හු ඒ බ්‍රම්සරහු ගුණමරණයෙන් මැරුන.

ආනන්දය, එහි යම් ආවායෙහිපද්‍රවයෙක් ඇද්ද, යම් අන්තේවාසීකෝපද්‍රවයෙක් ඇද්ද, ඒ උපද්‍රවයනට වඩා මේ බ්‍රහ්මචාරීඋපද්‍රවය දු:ඛවිපාකතර වෙයි. කට්ඨකවිපාකතර ද වෙයි. තවද විනිපාතයට වැටෙයි.

ආනන්දය, එකරුණෙන් මා මෙත්තාප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර කරව, වෙරප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර නො කරව, එය තොපට දීඝරාත්‍රියෙහි හිත පිණිස සුව පිණිස වෙයි. ආනන්දය, කෙසේ සවිචෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙරප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙති යත්: මෙත්තාප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර නො කෙරෙති යත්: 'ආනන්දය, මෙලොවැ ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුකම්පා ඇති වැ හිතෙහි වැ අනුකම්පා පිණිස සවිචනට දහම් දෙසති. 'මෙය තොපට හිතපිණිස ය, මෙය තොපට සුව පිණිස ය කියා යි. සවිචෝ ඔබගේ වචනය නො අසනු කැමැති වෙති, කන් නො නතු කෙරෙති, දනගනුවට සිත

සෞතං ඔදහනති, න අඤ්ඤා විතතං උපධංචෙතති. වොකකමච ච සත්ථසාසනා වත්තනති. එවං ඛො ආනන්ද, සඨාරං සාවකා සපත්තවතාය සමුදවරනති නො මිත්තවතාය.

කථඤ්ඤානන්ද, සඨාරං සාවකා මිත්තවතාය සමුදවරනති නො සපත්තවතාය: ඉධානන්ද, සඨා සාවකානං ධම්මං දෙසෙති අනුකම්පකො හිතෙසී අනුකම්පං උපාදය: ඉදං වො හිතාය ඉදං වො සුඛායාති. තස්ස සාවකා සුසංසුසනති, සෞතං ඔදහනති, අඤ්ඤා විතතං උපධංචෙතති, න ච වොකකම සත්ථසාසනා වත්තනති. එවං ඛො ආනන්ද, සඨාරං සාවකා මිත්තවතාය සමුදවරනති, නො සපත්තවතාය. තස්මාතිහ මං ආනන්ද, මිත්තවතාය සමුදවරථ, මා සපත්තවතාය. තං වො භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය.

න ඛො අහං ආනන්ද, තථා පරකකම්ඣ්සාමි. යථා කුමහකාරො ආමකෙ ආමකමතෙත. නිගග්ගා නිගග්ගාහං ආනන්ද, චකඛාමි. පචග්ගා ආනන්ද, පචග්ගා චකඛාමි. යො සාරො සො ධස්සතීති.

ඉදමචොච භගවා. අත්තමනො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො භාසිතං අභිනන්දීති.

නො ඵලවති, ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් වූ වැටෙත්. ආනන්දය, මෙසේ සච්චෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ වෙරප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙති. මෙත්තාප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර නො කෙරෙත්.

ආනන්දය, කෙසේ සච්චෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙත්තාප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙති යත්: වෙරප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර නො කෙරෙති යත්: 'ආනන්දය, මෙලොවු ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුකම්පක ව හිතෙමි ව අනුකම්පා පිණිස සච්චනට දහම් දෙසති. 'මෙය තොපට හිත පිණිස ය, මෙය තොපට සුව පිණිස ය කියා' යි. සච්චෝ ඔබගේ වචනය අසනු කැමැති වෙති, කන් නතු කෙරෙති, දූතගන්තට සිත ඵලවති, ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් ව නො ද වැටෙත්.

ආනන්දය, මෙසෙයිත් සච්චෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙත්තාප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙති, වෙරප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර නො කෙරෙත්. ආනන්දය, එකරුණෙන් මා මෙත්තාප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර කරව, වෙරප්‍රතිපත්තියෙන් ව්‍යවහාර නො කරව, එය තොපට දීඝරාත්‍රයෙහි හිත පිණිස සුව පිණිස වෙයි.

ආනන්දය, යම් පරිදි කුම්භකාරයෙක් අපක්ව වූ අමු මැටිබඳුනෙහි ක්‍රියා කෙරේ ද, මම එපරිදි නො පිළිපදිමි. ආනන්දය, මම පුනපුනා නිග්‍රහ කොට කියමි. ආනන්දය, දෙස් පුනපුනා නෙර කියමි. යම් සාරයෙක් ඇද්ද, ඒ සිටුනේය කියා යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මහාසුඤ්ඤාන සුත වදළ සේක. සතුටු සිත් ඇති ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂිතය සතුටින් පිළිගත්හ.

